

NANG VÙNG CỔ MẶT

I. ĐẠI CƯƠNG

Nang vùng cổ mặt là bệnh thường gặp ở trẻ em. Có loại nang bã đậu, có loại nang liên hệ với dò. Dự hậu bệnh nhẹ. Có loại nang chưa nhiễm trùng và loại nang nhiễm trùng. Nang liên hệ với dò thường xuất hiện ở vùng bên và vùng giữa mặt. Vùng giữa mặt thường gặp là vùng chân mũi, vùng trước cổ. Vùng bên là vùng trước tai và cạnh cổ. Nang bã đậu xuất hiện ở mọi nơi.

II. CHẨN ĐOÁN

1. Công việc chẩn đoán

a. Hỏi

- Khối u có tự bao giờ?
- Phát triển nhanh hay chậm?
- Có cơn bộc phát cấp hay không?
- Hiện tại bây giờ nang phát triển ra sao?

b. Khám lâm sàng

- Khối u mềm, di động theo lực nắn, không đau (loại không nhiễm trùng).
- Khối u chắc, nóng, đỏ, đau (loại nhiễm trùng).

c. Đề nghị xét nghiệm

- Chọc dò xác định nếu cần.
- Xét nghiệm tiền phẫu.

2. Chẩn đoán xác định

- U mềm, bờ rõ, di động theo lực nắn.
- Chích: có nước nhờn (nếu cần).
- Sinh thiết, phẫu thiết (nếu cần).

3. Chẩn đoán có thể

U chắc, di động theo lực nắn.

4. Chẩn đoán phân biệt

- U xơ: u cứng hơn, bờ không rõ.
- U máu: màu đỏ hoặc xanh. Bờ không rõ.
- U ác: dính sát ở dưới, dính vào da (hình ảnh da cam).

III. ĐIỀU TRỊ**1. Nguyên tắc điều trị**

- Nang nhiễm trùng: kháng sinh,.
- Nang không nhiễm trùng: phẫu thuật (xét nghiệm tiền phẫu).

2. Xử trí ban đầu

- Nang nhiễm trùng: kháng sinh: Amoxycillin, Cephalosporin. Sau khi ổn định một thời gian, xét nghiệm tiền phẫu.
- Nang không nhiễm trùng: không kháng sinh, không giảm đau. Xét nghiệm tiền phẫu để phẫu thuật.

3. Xử trí tiếp theo

Điều trị phẫu thuật:

- Cắt bỏ nang bã đậu: rạch da, bóc tách lấy trọn nang.
- Cắt bỏ nang liên hệ với dò: rạch da, bóc tách nang, tìm đường rò, bóc tách cắt bỏ rò.

4. Điều trị biến chứng

Rò hay nang tái phát: mổ lại.

5. Điều trị hậu phẫu

Nang không nhiễm trùng: dùng kháng sinh Amoxycillin trong 7 ngày; giảm đau bằng Acetaminophen. Thay băng mỗi ngày, rút dẫn lưu 24 giờ sau, cắt chỉ 7 ngày sau mổ.

IV. THEO DÕI VÀ TÁI KHÁM

- Theo dõi nhiễm trùng sau mổ.
- Ra viện từ 3 giờ sau mổ. Thay băng mỗi ngày. Cắt chỉ ngày 7.
- Cấp toa: tiếp tục kháng sinh nếu chưa đủ thời gian.

